

Fællesmål for faget
dansk på Prins Henriks Skole
Formål, slutmål, delmål og undervisningsplaner

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	Side 2
FORMÅL	Side 2
SLUTMÅL	Side 3
DELMÅL	Side 3
TRINMÅL FOR DE FORSKELLIGE KLASSETRIN	Side 6
LÆSEPLANER	Side 11

Fællesmål for faget dansk på Prins Henriks Skole

Formål, slutmål, delmål og undervisningsplaner

I faget dansk følger Prins Henriks Skole Friskoleloven §1 stk 2, således også hvad angår formål, slutmål og læseplan.

Undervisningssproget på skolen er fransk undtagen i faget dansk. Det er vigtigt at eleverne lærer at indgå i et mangesproget samfund, og lærer at vise sig åbne overfor tilegnelse og forståelse af eget og andre sprog. Dette arbejdes der meget med og er et centralt emne på skolen både i dansk og i andre fag.

På Prins Henriks skole findes faget dansk ligeledes som fremmedsprog (DLE- Danois langue étrangère).

Alle lærere udarbejder årsplaner for det enkelte fag og den enkelte klasse. Årsplanerne fremlægges af hver enkelt lærer på skoleårets første forældremøde (se desuden afsnittet *Læseplaner*).

Formål

Formålet med undervisningen i dansk på Prins Henriks Skole følger Friskolelovens §1 stk. 2. Undervisningen er derfor centreret omkring, at fremme elevernes oplevelse af sproget som kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet, der bygger på æstetisk, etisk og historisk forståelse. Undervisningen opmuntrer eleven til at bruge sproget personligt og alsidigt. Bevidstheden om sproget styrkes gennem undervisningen.

Her kan nævnes de formål, der hovedsageligt ligger vægt på på Prins Henriks Skole indenfor faget dansk:

- Analytisk indstilling til udtryksformer
- Opnåelse af glæde ved at udtrykke sig nuanceret og præcist på dansk
- Opnåelse af læseglæde
- Indsigt og indlevelse i litteraturen (klassisk og moderne)

Disse formål er fælles for alle klassetrin i dansk. Formålene nås gennem undervisningsformen- og materialet som er nærmere beskrevet i afsnittet Læseplan.

Slutmål

Slutmålet for dansk på Prins Henriks Skole følger Friskolelovens § 1 stk. 2. Således følges de almindelige bestemmelser. Undervisningen leder frem mod tilegnelse af kundskaber indenfor alle facetter af faget dansk. Her kan nævnes punkterne for slutmålet på Prins Henriks Skole for faget dansk:

- Opfyldelse af slutmål i de centrale kundskabs- og færdighedsområder (Klare mål), dvs. indenfor det talte sprog, det skrevne sprog (læse og skrive) og sprog/litteratur og kommunikations færdigheder der lever op til de almindelige bestemmelser.
- Eleven får overblik over de tilegnede kundskaber og færdigheder
- Solid basis til de videregående uddannelser

Det samlede formål for undervisningen i faget dansk på Prins Henriks Skole er derfor slutmålet. Her kan skitseres de vigtigste af de "Klare Mål".

- Forstå og udtrykke sig sikkert og varieret også i form af diskussion og argumentation
- Tilegne sig viden om dansk sprog indenfor følgende genrer: tekster, udtryksformer i forskellige kommunikationssituationer og trykte og elektroniske medier.
- Forståelse for sammenhængen mellem udtryk og indhold
- Forståelse for sprogets betydning for den personlige, sociale og kulturelle identitet.

Ved slutningen af skoleforløbet skal eleverne op i folkeskolens afgangsprøve i dansk (fsa).

Delmål

Kernen i faget er dansk sprog og litteratur. De centrale kundskabs- og færdighedsområder er:

1. Det talte sprog (lytte og tale)
2. Det skrevne sprog (læse og skrive)
3. Sprog, litteratur og kommunikation

Det talte sprog

I faget dansk ønsker vi på Prins Henriks Skole at eleverne tilegner sig kundskaber, der gør dem i stand til at udtrykke sig klart, nuanceret og subjektivt. Desuden ligger vi vægt på, at eleverne forholder sig åbent til forskellige problemstillinger og lytter og respekterer andre.

Dette mål opnås bl.a. gennem:

- Samtale/dialog
- Gruppearbejde/samarbejde
- Projektorienteret undervisning

Tekstvalget er vigtigt, for at give eleverne mulighed for at udtrykke sig i forskellige genrer såsom referat, fortælling, oplæsning, kommentar, debat, interview, forespørgsel og drama. Derfor udbyder Prins Henriks Skole et bredt og varieret udvalg af tekster på alle klassetrin med hensynstagen til niveau og kapacitet for eleverne. Der lægges desuden vægt på at integrere den projektorienterede undervisning, hvorved eleverne bliver mål orienterede og oplever styrken og vigtigheden af et godt samarbejde. Således fokuseres der på projektarbejdsformen og projektarbejds-teknikker i den daglige danskundervisning. Der arbejdes også med noteteknik, brainstorm, problemstillinger, formuleringer osv.

Det skrevne sprog:

På Prins Henriks Skole lægger vi særlig vægt på læsekundskaber på alle niveauer og klassetrin. Derfor lærer eleverne meget tidligt at læse. Målet er opnåelse af solide læsekundskaber for trin- og alderssvarende litteratur og tekster allerede ved udgangen af børnehaveklassen. Der lægges vægt på, at der er en tydelig progression i læsekundskaber, fra den første indlæring til den mere nuancerede læseteknik og forståelse af sværere tekster. Desuden lægges der vægt på den fonetiske indlæring af forskellige lyde og deres sammenhæng med det skrevne sprog.

For at opnå disse mål benyttes bl.a.:

- Forskellige læsestrategier (oversigtslæse, punktlæse, nærlæse osv.)
- Oplæsning i klassen
- Gengivelse af tekster i forskellige andre genrer såsom referat, drama, genfortælling etc.
- Lytte til andres oplæsning

Desuden er danskundervisningen centreret omkring opnåelse af sikre skrivekundskaber. Der arbejdes tidligt indgående med det skrevne sprog med fokus på retskrivning, renskrivning og tegnsætning.

Skrivningen er en integreret del af den samlede undervisning, således at eleven også oplever skriftsproget som et hjælpemiddel i andre sammenhænge.

Sprog, litteratur og kommunikation

Prins Henriks Skole lægger vægt på, at eleverne opnår sikre færdigheder indenfor det talte og skrevne sprog, så de kan bruge sproget sikkert og nuanceret i andre sammenhænge.

Bl.a. til følgende :

- Til problemløsning
- Lege med sproget med rim, remser og kende sprogets poetiske funktion
- Kende og bruge sproglige virkemidler
- Genkende forskellige tiders holdning og værdier og sammenligne disse med egne værdier
- Genkende litteratur fra forskellige historiske perioder
- Kende forskellige genrer både indenfor fiktion og ikke fiktion

Således søges disse mål opfyldt:

- Gennem arbejde med tekster fra forskellige genrer, både fiktive og ikke fiktive.
- Grammatikundervisning med særlig vægt på sætningsled, ordklasser og deres funktion i sproget
- Ved at søge information til aktuelle emner
- Gennem diskussioner hvor der argumenteres, overtales og løses konflikter
- Gennem diskussioner med det formål at argumentere
- Ved formidling af en tilegnet viden fra en elev til de andre
- Gennem redegørelse for genrer og hovedindhold, perspektivering og sammenligning
- Gennem analyser af tekster, billeder og situationer
- Ved at forholde sig kritisk til litterære tekster, egne tekster og de andre elevers tekster.
- Ved at kende til udviklingen i det danske sprog gennem forskellige tiders litteratur og tekster

Disse delmål er de fælles delmål for skolen i dansk på alle klassetrin. Eleverne evalueres tre gange om året ved "Conseil de classes", hvor lærerne diskuterer og vurderer, om den enkelte elev tilegner sig de kundskaber og færdigheder, der her er defineret, og som leder mod slutmålet.

I det følgende en mere detaljeret beskrivelse af de enkelte niveauers specifikke trinmål.

Trinmål for de forskellige klassetrin

Efter 2. klassetrin

Efter 2. Klassetrin gælder følgende trinmål for dansk på Prins Henriks Skole

Eleven er i stand til at :

- Bruge talesproget i samtale, samarbejde og til subjektive fremlæggelser
- Lytte og interagere med hinanden i en respektfuld dialog
- Bruge de hjælpemidler der findes på det pågældende klassetrin
- Læse tekster på et alderssvarende niveau uden hjælpemidler
- Kende bogstaverne både hvad angår form, lyd og kombination
- Læse og udtrykke egen forståelse af den læste tekst
- Genfortælle og referere kortere tekster og tekststykker
- Skrive i enkle genrer: eventyr, små historier og personlige historier i en kronologisk rækkefølge af begivenheder
- Stave til de mest forekomne ord
- Benytte et ordforråd der passer til alderstrinnet
- Skrive og tegne beskeder og kortere tekster, og dermed at videreformidle det ønskede på en forståelig måde
- Skrive letlæselig håndskrift og skrive på computer
- Kendskab til simple grammatiske led og problemer
- Bruge sproget til rim og remser
- Bruge sproget til konstruktiv diskussion og lytte og argumentere
- Kendskab og opmærksomhed omkring sprogets opbygning
- Kende forskel på forskellen mellem fiktive og ikke fiktive tekster, og på det talte og det skrevne sprog

Efter 4. Klassetrin

Eleven er i stand til at:

- Bruge talesproget til at samtale, samarbejde, diskutere, argumentere og fremlægge
- Give udtryk for subjektive følelser
- Lytte aktivt og følge op med spørgsmål
- Fungere som ordstyrer i klassen
- Udtrykke sig i de forskellige genrer såsom oplæsning, referat og fortælling etc.
- Læse sikkert og med god forståelse for teksten
- Læse alderssvarende litteratur
- Forstå og videreformidle hovedindholdet af en tekst
- Finde de vigtigste punkter i en tekst og referere
- Skrive i både fiktive og ikke fiktive genrer
- Skrive sammenhængende tekster om bl.a. egne følelser og oplevelser
- Skrive refererende, beskrivende og berettende
- Bruge ordbog som hjælpemiddel
- Bruge tegnsætning
- Bruge billedmateriale i egne tekster der passer til indholdet i teksten
- Skrive både læselig håndskrift og på computer
- Bruge sproget til konfliktløsning, overtalelse, underholdning og formidling af viden
- Kende til sprogets poetiske funktion
- Have kendskab til samspillet mellem sprog, genre, indhold og situation
- Forholde sig kritisk til de andres og deres egne tekster
- Kende brugen af sproglige virkemidler
- Kende de forskellige ordklasser
- Kende til forskellen på tekster fra forskellige tider og perioder
- Kende forskel på det skrevne og talte sprog
- Kende forskellige genrer indenfor fiktive og ikke fiktive tekster
- Kunne tale om genrer
- Udtrykke sig vha. billeder lyd og tekst

Efter 6. Klasseser

Eleven er i stand til at:

- Bruge talesproget til at samtale, samarbejde, diskutere, argumentere og fremlægge
- Udtrykke sig korrekt mundtligt indenfor forskellige genrer (referat, kommentar, argumentation, debat, information, fortælling, interview, forespørgsel og drama)
- Udtrykke subjektive følelser
- Benytte sig af kroppen og sproget til at udtrykke forskellige genrer
- Bruge relevante hjælpemidler
- Fungere som gruppeleder og ordstyrer for klassen
- Stille analytiske og uddybende spørgsmål til relevante emner
- Sikker læsning af alle ovennævnte genrer og aldersvarende litteratur
- Bruge forskellige læsemåder
- Læse op og referere
- Skrive såvel fiktive som ikke fiktive tekster
- Skrive i en kronologisk form om subjektive og personlige emner
- Skrive refererende, beskrivende, berettende, kommenterende og argumenterende
- Brainstorme, indsamle stof og skrive disposition
- Skrive fra idé til færdig tekst
- Bruge substantiver, verber, adjektiver og pronominer i korrekt bøjningsform
- Bruge ordbog
- Skrive med korrekt tegnsætning
- Bruge billedmateriale der passer til egne tekster
- Skrive både læselig håndskrift og på computer i en passende rytme
- Give og modtage respons på egne tekster
- Bruge skrivning bevidst som hjælpemiddel i andre sammenhænge som f.eks hurtigskrivning og notater
- Bruge sproget til konfliktløsning, overtalelse, underholdning og formidling af viden
- Kende til sprogets poetiske funktion
- Udtrykke viden om samspillet mellem sprog, genre, indhold og situation
- Vise indsigt i sprogbrug, sprogrigtighed og sprogforståelse i deres egne og andres tekster

- Have viden om forskellige ordklasser og deres funktion i sproget.
- Kende forskelle og ligheder mellem det talte og det skrevne sprog
- Kende til litteraturens foranderlighed, og at litteraturen afspejler den tid, den er blevet til i.
- Finde udtryk for værdier i andres udsagn
- Finde udtryk for værdier i tekster fra andre tider
- Fortolke, perspektivere og forholde sig til tekster samt andre udtryksformer ud fra umiddelbar oplevelse og begyndende analytisk forståelse
- Kende forskellige genrer inden for fiktion og ikke-fiktion
- Gøre rede for genre, hovedindhold, kommunikation, komposition, fortælleforhold, fremstillingsform og temaer i tekster og andre udtryksformer i samspil med andre
- Udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i forskelligartede produktioner samt i dramatisk form
- Søge information på forskellige måder samt forholde sig til resultaterne.

Efter 9. og 10. klasses trin

Eleven er i stand til at:

- Bruge talesproget forståeligt, klart og varieret i samtale, samarbejde og diskussion
- Vælge den mundtlige genre, der passer bedst til situationen
- Fremlægge og formidle stof med indsigt i, hvilken form der passer til situationen, og hvilke hjælpemidler der bedst støtter hensigten
- Udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i en sammenhængende og disponeret form
- Bruge kropssprog og stemme som udtryksmiddel afpasset efter genre og kommunikationssituation
- Bruge hjælpemidler, der støtter kommunikationen, og gøre sig fri af manuskript
- Lytte aktivt og forholde sig åbent, analytisk og vurderende til andres mundtlige fremstilling
- Fungere som mødeleder, der styrer og konkluderer
- Læse sikkert og med passende hastighed i både skønlitterær og faglig læsning
- Benytte varierende læsemåder afpasset efter formålet

- Fastholde det væsentlige i en tekst ved hjælp af understregning, mindmap, referat, resumé og notater
- Læse op og gengive egne og andres tekster i fortolkende og dramatisk form
- Vælge den fiktive eller ikke-fiktive genre, der passer bedst til skriveformålet
- Skrive sammenhængende, klart og forståeligt om subjektive emner
- Skrive refererende, beskrivende, berettende, kommenterende, argumenterende og reflekterende.
- Indsamle stof og disponere et indhold på en måde, der fremmer hensigten med kommunikationen
- Styre skriveprocessen fra idé til færdig tekst
- Forholde sig til formel sproglig korrekthed i egne og andres tekster
- Bruge regler for sammensætninger og afledninger i egne og andres tekster
- Bruge ordbogens opslagsdel og indholdsdel og bruge stavekontrol og autokorrektur på computer
- Bruge nyt afsnit, sætte tegn og markere replikker i egne tekster
- Anvende layout og bruge billeder i deres egne tekster, så det fremmer tekstens kommunikation
- Skrive en læselig, personlig, rytmisk håndskrift med passende hastighed
- Skrive på computer med hensigtsmæssig skriveteknik
- Give respons på andres tekster og modtage respons på egne tekster
- Bruge skrivning bevidst og reflekterende som hjælpemiddel i andre sammenhænge som logbog, hurtigskrivning og notater.
- Bruge og gøre rede for sproget som middel til konfliktløsning, overtalelse, underholdning, argumentation, manipulation, formidling af viden samt sprogets poetiske funktion
- Gøre rede for samspillet mellem sprog, tekst, genre, indhold og situation
- Forholde sig analytisk og vurderende til sprog, sprogbrug og sprogrigtighed i deres egne og andres tekster
- Gøre rede for betydningen af sproglige virkemidler og bruge dem
- Kende forskellige sætningstyper og sætningsled samt ordklasserne og deres funktion i sproget

- Anvende viden om litteraturens foranderlighed gennem tiderne og om, at litteraturen afspejler den tid, den er blevet til i
- Kende til det danske sprogs udvikling og mangfoldighed
- Kende betydningen af sproglige og stilistiske virkemidler
- Vise kendskab til både genrens og enkelte forfatterskabers særpræg
- Vurdere og perspektivere værdier og værdiforestillinger i andres udsagn samt i tekster og andre udtryksformer fra forskellige tider
- Fortolke, vurdere og perspektivere tekster og andre udtryksformer ud fra såvel umiddelbar oplevelse som analytisk forståelse
- Kende forskellige genrer og deres blandingsformer inden for fiktion og ikke-fiktion
- Gøre rede for genre, kommunikation, komposition, fortælleforhold, fremstillingsform, tema og motiv, sprog og stil samt meningen i tekster og andre udtryksformer selvstændigt og i samspil med andre
- Udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i såvel enkle som mere komplekse produktioner i en form, der passer til situationen, samt i dramatisk form
- Søge information på forskellige måder og i forskellige medier samt vælge den informationskilde, der er mest hensigtsmæssig.
- Forholde sig til litterær og kulturel tradition og udvikling, som den kommer til udtryk gennem litteraturhistorisk læsning
- Udvikle sproglig og kulturel kompetence til brug i en globaliseret verden

Således følger Prins Henriks Skole de vejledende trinmål for faget dansk for de forskellige klassetrin. Undervisningsformen og metoden der benyttes for at opnå disse trinmål kan ses ud fra læseplan til de forskellige klassetrin.

Læseplaner

Der undervises i dansk på alle klassetrin. Timetallet for de enkelte klassetrin kan ses på skolens hjemmeside: www.lfph.dk

Hver dansklærer udarbejder en årsplan for faget, for at klarlægge undervisningens mål og indhold. Disse gennemgås på skoleårets første forældremøder, så forældrene har klarhed over skoleårets mål, forløb og niveau for det pågældende skoleår og klassetrin. Således har forældrene et overblik for

målet og indholdet for danskundervisningen for deres barns klassetrin allerede ved skoleårets start. Og forældrene har mulighed for at følge progressionen i barnets tilegnelse af kundskaberne i forhold til delmål og slutmål i løbet af hele skolegangen.

1.-2. Klasse

I indskoling lægges hovedvægten af undervisningen på arbejdet med de elementære læse-, skrive- og stavfærdigheder. Særligt arbejdes der med læsningen. På Prins Henriks Skole lærer børnene allerede at læse i børnehaveklassen, så i 1. og 2. Klasse arbejdes der videre med de allerede opnåede færdigheder.

Det talte sprog

Vi arbejder særligt med det talte sprog gennem samtale. Dels samtale om de læste tekster, men ligeledes samtaler om personlige emner, der vedkommer eleverne. Således lærer eleverne at fortælle og lytte til hinanden.

Børnene læser op og genfortæller med egne ord.

Børnene arbejder med illustrationer, der passer til de valgte tekster, og udtrykker sig frit ud fra billedmaterialet.

De valgte tekster og samtalen styrker og udvider børnenes ordforråd indenfor de forskellige genrer, der arbejdes med.

Vi benytter ordlege til at styrke forståelsen for sprogets opbygning og dets sammensætning

Det skrevne sprog

Hovedvægten af faget dansk i de små klassetrin lægges på indlæringen af læsefærdigheder. Således arbejdes der med, at give eleverne læselyst og gode læseoplevelser gennem en tilgængelighed og stort udvalg af litteratur for deres niveau og svarende til elevernes kapacitet.

Vi arbejder med læsning både individuelt og på klassen. Der læses såvel uforberedt – som forberedt læsning.

Der bruges desuden billedmateriale i undervisningen, for at understøtte og fremme læseglæden og motivationen.

Der arbejdes med skrivegreb, skriveretning og skrivestilling. Derudover arbejdes der fra de små klassetrin med retskrivning, forskellen på de små og store bogstaver, og i det hele taget at forholde-

og udtrykke sig skriftligt. Vi staver og øver stavemåder fra elevernes eget ordforråd eller fra bøgerne.

Der arbejdes systematisk med fonemer, rimord, konsonanter og vokaler og stavelsesdeling.

Sprog, litteratur og kommunikation

Eleverne arbejder med sproget og litteraturen i fri samtale om de læste tekster. Vi øver forståelse og fortolkning af teksterne.

Vi eksperimenterer med sproget og dets kapacitet gennem leg, sang og rim.

Materiale:

Af materiale benyttes børnelitteratur svarende til alderstrinnet, undervisningsmateriale svarende til klassetrinnet, billedbøger, elevernes og lærernes egne tekster samt sangbøger og billedmateriale.

3.-6. Klasse

I anden del af grundskolen lægger vi særligt vægt på praktiske færdigheder. Læse-, skrive- og stavefærdigheder udvikles, automatiseres og konsolideres.

Der lægges vægt på at eleverne arbejder med alle facetter af sproget. Der arbejdes mere og mere med litteratur, analyse- og romanarbejde.

Det talte sprog :

Vi arbejder fortsat med samtale, dialog og mundtlig fremstilling for at videreudvikle og styrke elevernes sans for struktur, argumentation og fremlæggelse af emner. Desuden forelægger eleverne egne og læste tekster. Således arbejder vi med det talte sprog, for at eleverne lærer at udtrykke sig korrekt indenfor forskellige genrer. Der arbejdes med alle genrer i forskellige sammenhænge, såsom referat, kommentar, argumentation, debat, information, fortælling, interview, forespørgsel og drama.

Vi arbejder såvel i grupper, som på klassen og individuelt. Desuden integrerer vi et til flere projektorienterede forløb pr. skoleår.

Det skrevne sprog

Vi arbejder med forskellige læsestrategier, såsom oversigtslæsning, punktlæsning og nærlæsning, for at styrke elevernes læsekundskaber. På dette niveau lægges der vægt på en sikker læsning, med god forståelse for det læste i en passende hastighed.

Vi arbejder desuden med intonationer, som også er et led i selve forståelsesdelen.

Vi læser faglige og skønlitterære tekster.

Vi er opmærksomme på sproglige finesser, tekstens opbygning og den sproglige udformning, og retter ligeledes opmærksomheden mere og mere mod den egentlige litterære analyse.

Vi læser op i klassen for også derved at lytte til andres oplæsning og holde koncentrationen, men arbejder ligeledes med den selvstændige læsning.

Skriftsproget er stadig en vigtig del af faget på dette niveau, og der lægges vægt på at udvikle elevernes skriftlige udtryksglæde.

Vi arbejder med hele skriveprocessen fra indsamling af stof til den færdige gennemredigerede tekst.

Dette arbejde foretages på klassen, individuelt og i grupper.

Vi arbejder med respons og redigering af tekster.

Vi arbejder med hurtigskrivning, impulsiv skrivning, den lange skriveproces og forskellige andre skrivemetoder for at præsentere eleverne for de forskellige skrivemetoder og udvikle deres skrivelyst- og kundskaber.

For fortsat at udvikle stavefærdigheder arbejdes der med stavelses- og morfemdeling, ordklassernes bøjning, stumme bogstaver, dobbelt konsonanter m.m.

Vi følger at eleverne bliver mere varierede, nuancerede og præcise i deres sprogbrug.

Vi arbejder med sætningsopbygning og almindelig tegnsætning.

Sprog, litteratur og kommunikation

Der arbejdes med tekster indenfor alle genrer. Vi arbejder særligt med sproglige udtryksformer, og hvordan sproget kan bruges i forskellige sammenhænge (kunstnerisk, formidlende, fortællende etc.)

Der arbejdes med at præcisere den litterære analyse, og de begreber der knytter sig til denne.

Undervisningen er hovedsageligt samtale og samvær, med litteraturen som udgangspunkt.

Materiale:

Undervisningsmaterialet der benyttes til klasserne på mellemtrinnet kan f.eks. være: Fabler, eventyr, elevernes egne tekster og små ikke fiktive tekster, lyrik, romaner på et alderssvarende niveau, aviser, noveller og digte.

Vi læser alle typer tekster og alle genrer både fiktive og ikke fiktive tekster.

Sværhedsgraden af undervisningsmaterialet veksler.

Der bruges undervisningsmateriale egnet til det pågældende alderstrin

6.-10. Klasse

Danskundervisningen i udskolingen er rettet mod slutmålet, og at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der ruster dem til videre uddannelse. Der lægges vægt på helheden i faget, og sammenhængen mellem de forskellige discipliner. Således gøres overgangene mellem de forskellige discipliner mere flydende, så der arbejdes sammenhængende med sprogets mange facetter og muligheder. På 9. klasses trin udarbejder eleverne den obligatorisk projektopgave, som ikke er en prøve, men en del af undervisningen. Projektopgaven bedømmes med en skriftlig udtalelse og en karakter.

Det talte sprog :

Vi arbejder med samtale, debat og længere mundtlige fremstillinger.

Der arbejdes videre med tekster fra alle genrer, såsom referat, kommentar, argumentation, debat, information, fortælling, interview, forespørgsel og drama.

Vi arbejder såvel i grupper, som på klassen og individuelt. Desuden integrerer vi fortsat et til flere projektorienterede forløb pr. skoleår.

Ved samtalerne i klassen bruges sproget til at argumentere, dokumentere og begrunde egne og andres udsagn.

Det skrevne sprog:

Vi arbejder med alle typer af tekster fiktive som ikke fiktive.

Vi læser tekster i alle genrer. Desuden læses flere romaner i løbet af et skoleår.

Særligt er læseprocessen koncentreret om læsehastighed, læsesikkerhed og læsevaner. Læselysten søges vækket gennem alderssvarende litteratur og nærværende temaer. Der søges mod at gøre eleverne til sikre læsere, for netop at skærpe læselysten.

Forståelsen udtrykkes og uddybes gennem samtaler i klassen.

Vi arbejder med de læste tekster i grupper, projektorienteret, enkeltvis og i klassen.

Eleverne lærer at tilegne sig den læsemåde, der passer sig for den givne teksttype.

Eleverne genfortæller referer og laver resuméer både mundtligt og skriftligt.

I samspil med fagets andre facetter og discipliner, træner eleverne deres skriftlige udtryksfærdighed.

Vi lægger vægt på at eleverne udtrykker sig veldisponeret, velformuleret og klart.

Der arbejdes med finpudsning af håndskriften frem mod en personlig skrift.

Vi arbejder med notetræning, indsamling og udvælgelse af stof og i det hele taget studieteknikker.

Vi arbejder med hele skriveprocessen fra indsamling af stof, til den færdige gennemredigerede tekst.

Dette arbejde foretages på klassen, individuelt og i grupper.

Vi arbejder med respons og redigering af tekster.

Vi arbejder med grammatik, sætningsanalyse, kommatering og korrekturlæsnings-øvelser.

Sprog, litteratur og kommunikation:

Vi arbejder med samspillet mellem genre, teksttype, sprog, indhold og situation. Eleverne fortolker og analyser ud fra egen opfattelse og forståelse og teksterne diskuteres på klassen.

Hjælpe midler såsom analyseskemaer o.a. benyttes.

Eleverne vurderer indhold og udtryk og diskuterer på klassen.

Der arbejdes individuelt med analyser og fortolkninger af tekster, billeder og reklamer.

Eleverne undersøger litterære sammenhænge såsom periode, forfatterskab, genre, tema og motiv.

Biblioteket benyttes som hjælpemiddel og til indhentning af oplysninger.

Vi læser periodelæsning (f.eks. Guldalderen/ middelalderen), temalæsning:

(ungdomsproblematikker/ kærlighed/ livet og døden), forfatterskabslæsning og genrelæsning

(reklamer/ film/ eventyr)

Materiale:

Der bruges undervisningsmateriale egnet til det pågældende alderstrin indenfor alle genrer og discipliner i faget.

Der bruges desuden romaner, noveller, digte, folkeviser, fabler, eventyr, essays, fortællinger, sagn og myter, aviser, leksika, ordbøger, dagbøger, breve, debatindlæg og magasiner og den Danske litteraturs kanon.

Der benyttes ligeledes medier såsom programmer og film.
Elevernes egne tekster bruges i undervisningen.

Prins Henriks Skole, April 2009